

בארה של תורה

פשט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יול"ע"י מוסדות דרכי תורה רחובות, בתי מדרש להוראה ולרבנות וכוללים לאברכים מצויינים, רח"י"ש 12

כתובת המערכת:

רחובות- ההגנה 56/5

טל' - 055-2537170

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

גליון 703 אדר תשפ"א שנה טו'

לע"נ מרת סולטאנה מלכה בת זינה ע"ה ע"י בנה ר' יחזקאל ברנע הי"ו שיזכה לרפו"ש

פרשת תצוה

להשיל מעצמו את בגדי הנכבדות, ואז הוא חש בנוח יותר לחטוא.

ואכן, הנסיון מלמד שברגע שכן תורה מתחיל "לשחק" עם בגדיו ולשנות את מלבושיו, זה בדרך כלל בא ביחד עם תהליך של ירידה והתרופפות רוחנית. ולו לא תועיל הטענה ש"הכובע לא קובע, והמעיל לא מועיל", כי מי שכבר זכה להיות בן תורה ונתעטר במלבושים אלו בישיבה ובימי אברכותו, בודאי שהסרתם "קובעת" ומלמדת הרבה, הרבה מאד, על הלך רוחו ועל להיכן הוא משייך את עצמו.

וכפי שמסופר על הרב הצדיק רבי שמחה בונם מפשיסחא זצ"ל שפעם אחת ראה תלמיד חכם גדול כשהוא לבוש בגדים שאינם מתאימים לתלמיד חכם, ואמר לתלמידו "סופו של אדם זה שיצא לתרבות רעה!". וכדבריו כן היה, ולא עברו ימים אחדים עד שהלה נטש את הכל ופרק עול.

ב. הרב שלמה חיים קנריק מלייקווד סיפר פעם על בחור שלמד בישיבה נודעת. הוא היה עליו מבריק ומתמיד עצום שניצל כל רגע מזמנו ללימוד תורה, אולם מנהג משונה היה לו להתלבש שלא כיאה לבן ישיבה אלא בבגדי נהג משאית. "זה לא בשבילי", הוא טען, "מדוע צריך להתמקד בדברים החיצוניים הללו? העיקר שאני לומד תורה ומתמיד בה הרבה יותר מבחורים אחרים שלבושים כבן ישיבה".

וכך למרבה הצער הוא המשיך להסתובב כשהוא לבוש כמו נהג משאית, כשכל השכנועים של רבני הישיבה שניסו להשפיע עליו לשנות את לבושו עלו בתוהו.

כעבור שנים רבות, כשגם הוא וגם הבחור עברו מזמן את שנות לימודם באותה ישיבה, פגש ר' חיים שלמה קנריק את חברו. "נו, מה מעשיך כיום?" שאל. "אני נהג משאית" היתה התשובה. "זה מה שקורה", אמר לו הרב קנריק, "אם תתלבש כמו נהג משאית, בסוף תהיה נהג משאית".

אני מבקש את סליחתו של מי מבין הקוראים הנכבדים שעובד כנהג משאית, אך מה לעשות, בן תורה עם כזה כשרון וכזו התמדה, שיכול היה לצאת תלמיד חכם גדול ולהאיר את העולם בתורתו ויצא ממנו נהג משאית זהו פספוס אדיר והפסד גדול לעם ישראל.

ומה אנו למדנו מכך? שצורת הלבוש לא רק מסמלת את מה שאתה, אלא מעצבת את דמותך ומשפיעה על הליכותך הרבה יותר ממה שנדמה לך! ולכן הלבוש איננו ענין שטחי וחיצוני כמו מי שרוצה לצייר זאת כך בעצת היצר, אלא הוא ענין חשוב וכביר עד מאד. וזו הסיבה שביהדות בכלל, ובעולם התורה בפרט, שמים דגש רב על נושא מלבושי האדם.

"אם תתלבש כמו נהג משאית, תהיה נהג משאית"

משאית

"ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי"

(כח, ד)

מקובל לומר שהבגד עושה את האדם. אנשים קובעים את יחסם לאדם על פי לבושו, וכבר אמר ר' יוחנן (שבת קיג, א) "מאניה מכבדותי", כלומר שהבגדים מכבדים את בעליהם.

ובעולמה של תורה ענין הביגוד תופס מקום נרחב. לקהל בני התורה יש קוד לבוש מסויים, כשפרטי הלבוש על כל הניואנסים הדקים שבהם מסמלים ומשקפים את מהות האדם ואת השתייכותו לחוג ולציבור מסויים.

ולכאורה כל ענין הלבוש יכול להיראות לנו כדבר חיצוני ושטחי. כי מה זה חשוב איך אני לבוש? הרי העיקר היא הפנימיות. ובכלל, הרי "אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו". ויש שיוסיפו שהכובע לא קובע, והמעיל לא מועיל.

ברם, מי שטוען כך לא השיג את סוד כוחו של הלבוש והשפעתו המכרעת על האדם. כי באמת הבגד אינו משפיע רק על הרושם החיצוני כלפי אחרים, אלא גם על האדם עצמו, ומזכיר לו תמיד מיהו, ומה מדרגתו, ולהיכן הוא משתייך.

וזאת למדנו מדברי ספר החינוך (מצוה צט) בפרשתנו בביאור מצות בגדי הכהנים, "שנצטוו הכהנים ללבוש בגדים מיוחדים לגדולה וכבוד ואז יעבדו במקדש. משרשי המצוה, היסוד הקבוע לנו כי האדם נפעל לפי פעולותיו ומחשבותיו וכוונותיו, והשליח המכפר צריך להתפיס כל מחשבתו וכוונתו אל העבודה, ועל כן ראוי להתלבש בגדים מיוחדים אליה, שכשיסתכל בכל מקום שבגופו מייד יהיה נזכר ומתעורר בלבו לפני מי הוא עובד".

הוא אומר שלא רק "אחרי הפעולות נמשכים הלבבות" אלא גם אחרי המלבושים והבגדים. והם לאות ולזכרון עבור האדם על רום מעמדו ומעלתו כיהודי וכבן תורה. כך שהבגדים משמשים כמעטפת רוחנית השומרת על האדם לבל יחטא במה שאינו ראוי לשכמותו, וכדברי החינוך שכשיסתכל בבגדיו "מייד יהיה נזכר ומתעורר בלבו לפני מי הוא עובד".

כשאדם לובש בגדי נכבדות כראוי לבן תורה, הדבר מחייב אותו שלא לנהוג בקלות ראש, וכל הנהגתו אומרת כבוד, ולא במהרה הוא חוטא. לעומת זאת, כשהיצר הרע מבקש להחטיא את האדם, אחד מכלי הנשק שלו הוא לגרום לאדם

הנה בת עיונה בן ישי ע"ה לולו בת יעיש אברהם ע"ה כרייף בן אורידיה חטב ז"ל אברהם בן אלו הררי ז"ל

חיים בן שמואל הרמן ז"ל בוריס בן צילה זולטורבסקי ז"ל מוול טוב בת רינה ממן ע"ה הנה בת שלמה שרעבי ע"ה

חסיבה בת מננו אזולאי ע"ה שלמה בן יוסף אדואן ז"ל נהיה בת פרי מוסאי ע"ה אליהו חיים בן רחל אלול ז"ל

ר' בנימין בן סלחה ז"ל + סרה בת רחמה ע"ה ר' שלמה בן טאוס ז"ל + נאזה בת תאגיה ע"ה אהרן בן יחיא ז"ל + רחל בת סאלחה ע"ה יחיא בן טלאת ז"ל

תמונה אחת של אבא שווה יותר מאלף

מילים

"וחשב אפודתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה"

(כה, ח)

בספר **עוד יוסף חי פירש רבינו יוסף חיים זיע"א**, שהנה הבנים נקראים "בגדים" של אביהם [כמו שמצינו אצל יהושע כהן גדול (זכריה ג, ג) "ויהושע היה לבוש בגדים צואים", ופירש"י שבניו היו נשאו נשים נכריות], וזאת כי כשם שהאדם מתכבד בבגדיו [כר' יוחנן שהיה קורה למאניה מכבודתיה (שבת ק"ג, א)] כך מתכבד הוא בבניו, כשהולכים בדרך התורה והמצוות ומצויינים בדרך ארץ ומידות טובות וכל רואיהם יכירו כי זרע ברך ה' הם.

וכמו כן האפוד שהוא בגד חשוב רומז לבניו של האדם. וזהו "וחשב אפודתו אשר עליו", דהיינו בניו שצרכיהם מוטלים עליו. אך הדגיש הכתוב "וחשב אפודתו אשר עליו **כמעשהו ממנו יהיה**", כי אף שמעשי הבנים מביאים כבוד ונחת לאב, האמת היא שהכל תלוי בו, ויראתו ומעשיו הם השורש להצלחת בניו בתורה ויראת שמים, ו"כמעשהו ממנו יהיה", שכפי מעשיו ודרכיו הן לטוב והן לרע כך יהיו היוצאים ממנו. והביא הרב מעשה באדם אחד שבא להכות את בנו על אשר אכל בלא נטילת ידים, ותפס את שתי רגליו של הברך ביד אחת, ואחז במקל בידו השניה, וכאשר הרים את המקל להכות על רגלי הברך, היכה בטעות בחזקה על ידו שלו. הברך שראה זאת אמר לאביו "בדין הוכתה ירך על שאתה מכה רגלי בשביל שלא נטלתי ידי, ואתה עצמך אוכל תמיד בלא נטילת ידים. ומן השמים רמוז לך בזה, למה תכה רגליו של זה על אשר לא נטל ידיו, תכה את ירך על אשר לא נטלת אותם. וכי לא ידעת שמעשה אבות יעשו בנים. שאם הייתי רואה אותך שלא תאכל בלא נטילה גם אני לא הייתי אוכל בלא נטילה".

ב. ומסופר על יהודי שביקש מהרבי **מקוצק זצ"ל** שיברך את בנו שיהיה תלמיד חכם אמיתי. "אני עצמי לא זכיתי ללמוד

תורה" סיפר האב, "אולם בכל הנוגע לבני חפצי לראותו עולה ומתעלה במעלות התורה".

אלא שהרבי לא התרשם משאיפותיו הנשגבות של האב... "היוזע מה יעלה בגורלו של בנך? ובכן, בנך יהיה בדיוק כמודך! גם הוא ירצה שיהיה לו בן תלמיד חכם... אם רצונך באמת בבן תלמיד חכם עליך להראות לו דוגמא אישית במעשיך ולהמחיש לו למעשה עד כמה מחשיב אתה את התורה הקדושה!". וגם אם אינו זוכה ללמוד כל היום לכל הפחות יקבע עתים לתורה כשפנוי ממלאכתו.

ומעשה באדם שהיה קובע עתים לתורה, ומדי ערב לאחר שהיה חוזר מעבודתו ואוכל ארוחת ערב היה הולך בשעה תשע לשיעור בגמרא. ברם עייפותו היתה כה רבה ומיד בתחילת השיעור היה נרדם עד לסיומו. הרב ששם לב לכך ניגש אליו ואמר לו שאת אותו שיעור מוסר הוא גם בבוקר לפני התפילה, וכיון שבשיעור של הערב הוא עייף וקשה לו להקשיב, אולי עדיף שילך לישון מוקדם ויקום מוקדם וכך יזכה להשתתף בשיעור הבוקר כשהוא מספיק עירני ורענן.

אך אותו אדם מיאן לשמוע בעצת הרב ואמר לו "מדי ערב כאשר אני שב לביתי אשתי מגישה לי ארוחת ערב ומרוב עייפותי אני נרדם ובקושי מצליח להיות עירני בזמן הארוחה. אבל לקראת השעה תשע אני אוזר כוח ולמרות הכל אני עושה מאמץ עילאי והולך להשתתף בשיעור. וילדי רואים את כל המחזה, רואים את העייפות וחשים באפיסת הכוחות שבי, ומביטים באבא שלהם האוזר כוחות גוף ונפש ועושה מאמצים עילאיים ללכת לשיעור. וכאשר אני יוצא מפתח ביתי שומע אני ברקע את ילדי הקטן זועק "אבא הולך ללמוד תורה", המחזה הקבוע הזה והרגעים האלה נחרטים במוחם של ילדי לנצח ומחזירים לליבותיהם מהי עמלה של תורה. ואת כל זה אפסיד אם אלך לישון מוקדם ואשתתף בשיעור הבוקר, כי אז אף שילדי ישמעו שהלכתי לשיעור דף היומי אך לא ירגישו בכך ולא יראו זאת במו עיניהם, והדבר לא יהיה חרוט על לוח ליבם...".

זכה במטר לברכה במגדל אור של תורה וחסד !

בניית קומת בית הכנסת שע"י מוסדות "דרכי תורה" בעיצומה. תרומת מטר מזכה בהנצחה במבואה מפוארת להיכל בית הכנסת

ובית המדרש שע"י "דרכי תורה".

לפרטים: 054-2637798 או 08-9452903 ניתן לתרום בנדירים פלוס.

"עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

פרנס השנה: ידידנו היקר ר' אברהם בן לונה טובול הי"ד לע"ג רחמים בן זוהרה ז"ל.

פרנסי השבוע: ר' מישל בן אעזם ישעיהו הי"ד לרפואה שלימה לאמו מרת אעזם בת שרה ישעיהו תחי'.

ר' שאול בן רחמה חתון הררי הי"ד לע"ג עזרא בן פלורנס ז"ל, שאול בן בוליסה ז"ל, פלורנס בת שרה

ע"ה, אברהם שלום בן רחמה חתון ז"ל, בת שבע בת רחל ע"ה.

ר' חגי יעקב בן שרה נחום הי"ד

יזכו לרוב נחת והצלחה מיוצאי חלציהם, ובכריאות איתנה ופרנסה

טובה, ויבורכו הם ובני ביתם בכל הברכות הכתובות בתורה.

עליזה אליזבת בת לאה בנימין ז"ל
יחיא בן אהרון מעברי ז"ל
ברכה בת יונה דרחי ע"ה
אברהם בן מרים עבוד ז"ל

מיכאל בן סופייה הררי ז"ל
יחזקאל בן ג'ולייט דגמי ז"ל
שרה בת מאיר סקג'ז ע"ה
שלמה בן ירמיהו ורשבסקי ז"ל

מזל בת פרח עיני ע"ה
מכלוף בן יצחק ורחל שמעוני ז"ל
פואד בן פרח ז"ל ע"י חילייהו

זמני התפילות ב"דרכי תורה"

שבת קדש פרשת תצוה

מנחה גדולה - 12:30

מנחה ערב שבת (קרבות) - 17:15

הדלקת נרות - 17:17

שחרית מנין גץ (קרבות) - 5:15

שחרית מנין מרכזי (קרבות) - 8:15

מנחה מנין א' (קרבות) - 13:30

תהלים לבנות - 14:30

תהלים לבנים - 15:15

הלכה - 14:00

גמרא ופרשת השבוע - 15:00

מנחה מנין ב' (קרבות) - 16:00

דרשת "רעוא דרעוין" - 18:00

צאת השבת - 18:09

ערבית מוצ"ש - 18:20